

PÆDAGOGISK GRUNDLAG: BØRN I UDSATTE POSITIONER

Kort præcisering af ”Børn i udsatte positioner”

Børn i udsatte positioner skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som en sammensat gruppe af børn, der er i risiko for at stå uden for fællesskabet.

I lighed med andre børn lærer og udvikler de sig i et fagligt og kompetent pædagogisk læringsmiljø.

Det teoretiske afsæt

At være i en udsat position kan ses som, at barnet befinder sig i en sårbarhedsskabende situation, som ikke nødvendigvis er statisk, og som kan opstå i mange variationer.

Barnet er ikke nødvendigvis født ind i den udsatte position.

Eks. kan der opstå kriser/sorg, som bringer barnet i en udsat position i en periode.

Barnet, som befinder sig i en udsat position, har brug for, at det pædagogiske personale skaber et læringsmiljø, som tilgodeser barnets individuelle betingelse for deltagelse i fællesskabet.

Det er væsentligt at tage højde for individ, aktør og kontekst.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

Det pædagogiske personale er bevidste om, hvordan de agerer og forstår det herskende normalitetsbegreb, så der skabes de bedste forudsætninger for deltagelse i læringsmiljøet og fællesskaberne.

For at behandle børn ens, skal de behandles forskelligt, set ud fra det enkelte individ.

Det pædagogiske personale skal sikre, at der tages udgangspunkt i barnets ressourcer.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Sikrer trygge og stimulerende læringsmiljøer ud fra hvert enkelt barns perspektiv og behov, herunder med fokus på forudsigelighed, genkendelighed og anerkendende voksenrelationer.
- Arbejder med at barnet tilbydes små differentierede fællesskaber, der tilgodeser barnets udvikling og trivsel.
- Samarbejder med tværfagligt fagpersoner og konsulenter.
- Har styrket fokus på børns læring og udvikling med fokus på et kvalificeret samt differentieret forældresamarbejde
- Har fokus på overgange i børns liv.

Hos Idrætsbørnehaven Ta' fat betyder det at:

I arbejdet med børn i udsatte positioner har vi som voksne et stort ansvar i at arbejde med chancelighed. Det betyder at alle børn har krav på at føle sig betydningsfulde i børnefællesskabet.

- Vi samarbejder med tværfaglige samarbejdspartnere fx KKP¹, AKT² og familie og sundhedstema
- Vi har et tæt forældresamarbejde. Vi har mulighed for at inddrage PPR³, hvor vi kan søge viden, sparring og forældrevejledning for på den måde, at kunne skabe de bedste læringsmiljøer for det pågældende barn
- Vi arbejder med konkrete individuelle handleplaner, DPU⁴ & KRAP⁵ for at finde frem til barnets ressourcer samt dokumenterer og evaluerer barnets udvikling og vores tilgang til barnet.
- Vi arbejder med at skabe relation og interaktion mellem barn og voksen, barn - barn.
- Vi arbejder med at hverdagen skal være genkendelig for barnet, ved at have en struktur med piktogrammer, positioneringsskema og genkendelige voksne.
- Vi tilrettelægger de pædagogiske aktiviteter ved at arbejde i differencerede fællesskaber
- Vi arbejder ud fra barnets ressourcer – NUZO⁶.
- Vi arbejder fokuseret med at tilrettelægge kvalitative og hensigtsmæssige læringsmiljøer, der tager højde for barnets udfordringer og ressourcer fx i rutinesituationer som garderoben hvor børn i udsatte positioner kan have en særlig aftale om, at barnet kan gå først eller sidst i garderoben for ikke at udsættes for u hensigtsmæssige påvirkninger.
- Vi arbejder med de 3 læringsrum⁷. (foran, bagved og ved siden af)
- Vi gør brug af redskaber til børn i udsatte positioner som fx Mouse timer, kugledyne, pauser med fx massage, IPADS mm.
- Vi har samarbejde med skolen og der bliver lavet overleveringssamtaler så barnet får den bedst mulige start. (Alle overgange i barnets liv. Projekt overgang)
- Vi arbejder med inklusion ved at etablere læringsmiljøer der fremmer deltagelse, trivsel og læring for alle børn i fællesskabet uanset forudsætning.

¹ **KKP:**

Koordinerende kontaktpædagog: hjælper til at koordinere en samlet indsats omkring barnet, den unge eller hele familien.

² **AKT- pædagogens (Adfærd-Kontakt-Trivsel) arbejde består bl.a. af forebyggende/foregribende indsatser som:**

- Aktiviteter der fremmer trivslen og forebygger at problemer opstår
- Kollegasparring
- Vejlede kolleger i indførsel af trivselsfremmende foranstaltninger
- Tilbyde supervision til kolleger omkring det sociale samspil i forhold til grupper/enkelt barn
- Observationer
- Forestå socialtræningsforløb

³ **PPR:**

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning – også kaldet PPR, består af psykologer, tale-hørekonsulenter, koordinerende kontaktpersoner og fysioterapeut. PPR rådgiver og vejleder forældre, pædagoger og lærere og undersøger børn/unge med særlige behov (0-18 år).

⁴ **DPU – Dansk Pædagogisk Udviklingsbeskrivelse 0 til 6 år, er et enkelt og præcist redskab til at belyse barnets kompetencer og udviklingspotentialer**

⁵ **KRAP står for Kognitiv, Ressourcefokuseret og Anerkendende Pædagogik. I arbejdet med KRAP er der fokus på barnets ressourcer med udgangspunkt i, at barnet kan udvikle sig og udnytte sine kompetencer.**

⁶ **Nærmeste udviklingszone (Nuzo) er den zone, der opstår mellem hvad barnet kan klare alene, og hvad barnet kan klare under vejledning fra pædagog. Aktivisering af børn skaber en ny Nuzo og dermed udvikling af barnet. Det vil sige, at barnet skal udfordres – men ikke mere end at barnet alligevel skal kunne følge med.**

⁷ **De 3 Læringsrum:**

- Vi arbejder ud fra vores værdier igennem vores idrætspædagogiske profil.⁸

1. Vi går foran i børnenes fællesskaber (i det formelle rum), hvor indhold og mål for aktiviteten er sat af os voksne (voksenskabts deltagelsesrum). Vi er bevidste om, at vi er kropslig rollemodeller og går forrest ved at igangsætte pædagogiske aktiviteter, hvor alle børn har mulighed for at deltage på egne præmisser (Rollemodel, viser hvordan).

2. Vi går ved siden af og er med i børnenes fællesskaber, hvor både børn og voksne bidrager til legen/aktiviteten (Voksenstøttet deltagelsesrum)

3. Vi går bagved og iagttager børnenes fællesskaber, hvordan børnene eksperimenterer, leger og positioner sig i børnefællesskabet (Fri leg) (Ser, støtter og viser omsorg).

⁸ Idrætspædagogiske principper:

Idrætspædagogiske principper tager udgangspunkt i vores profil som er idræt.

Leg og læring – krop og bevægelse er uadskillelige størrelser og starter helt fra fødslen. For at styrke barnets motoriske fundament er det vigtigt at vi allerede fra barnet starter i vuggestuen styrker barnets sanser og motorik. Barnet har en medfødt bevægelsesglæde, oplever sig selv og sin krop ved at bevæge sig, ligesom det oplever og erfarer verden gennem kroppen og sanserne. Denne glæde skal bevares gennem hele livet. Når barnet bruger sin krop stimuleres deres sanseapparat og de lærer nyt. En god grundmotorik er en forudsætning for at det enkelte barns udviklingen både kropslig og kognitivt. Jo flere automatiserede bevægelser vi har dvs. bevægelser vi ikke behøver at bruge ret meget opmærksomhed på, jo mere energi og overskud er der til ny læring. Vi ønsker derfor at barnet skal være aktiv deltagende, så bevægelse bliver en integreret del af barnets hverdag. Barnet skal gynge, hoppe, hinke, løbe, tumle osv. hver dag for at barnet udvikler sig motorisk og dermed kognitivt.